

**METODINĖ MEDŽIAGA MOKYTOJUI
PAMOKOS/VEIKLOS PLANAS
TEMA: Vilniaus miesto legendos ir istorijos
KLASĖ: 8
BENDRŲJŲ PROGRAMŲ SRITIS: SOCIALINIS
UGDYMAS**

UGDOMOS MOKINIŲ KOMPETENCIJOS

Bendrosios:

- Istorijos dalykinė kompetencija – kuria istorinį pasakojimą, pagrįstą rašytiniais ir vaizdiniais šaltiniais; suteikia pasakojimui moksliskumo, pasitelkdami konkrečius faktus; atskiria grožinę kūrybą nuo istoriniais šaltiniais patvirtintų įvykių.
- Mokėjimo mokytis – renka informaciją iš įvairių šaltinių; ją rūšiuoja pagal savo paties sukurtus principus; jungia turimas žinias į prasminę visumą paties pasirinkta tema.
- Pažinimo – susipažįsta su įvairiomis Vilniaus miesto istorijomis, legendomis, faktais.
- Komunikavimo – bendrauja, bendradarbiauja su grupe besimokančiųjų; keičiasi informacija, vykdo bendrą tyrimą; geba pristatyti surinktą medžiagą viešai; atsako į kitų pateiktus klausimus.
- Socialinė – bendradarbiauja su bendraklasiais bei mokytoju; pažindamas įvairias Vilniaus erdves, ugdo atsakomybę už miesto puoselėjimą ir miesto istorijos sklaidą.
- Asmeninės: Ugdo įvairias kompetencijas: empatiją; aktyvaus mokymosi įpročius.

MOKYMOŠI UŽDAVINIAI

1. Ugdyti mokinių darbo su įvairių rūšių istorijos šaltiniais įgūdžius (vaizdiniai, rašytiniai šaltiniai, schemas, žemėlapiai, architektūros paminklai, internetinės priemonės šaltiniai).
2. Ugdyti mokinių tiriamojo darbo įgūdžius (mokiniai, remdamiesi jiems prieinamais šaltiniais, renka medžiagą apie Vilniaus legendas, pasakojimus, istorijas bei kuria pasakojimą apie istorinį Vilnių).
3. Ugdyti istorijos žinių ir gebėjimų praktinio taikymo įgūdžius (mokiniai pritaiko istorijos žinias bei istorinio pasakojimo kūrimo įgūdžius pateikdami bendraklasiams įvairias Vilniaus istorijas).
4. Ugdyti mokinių gebėjimą atskleisti praeities pasakojimų įvairovę ir jų pobūdį, skiriant, kas yra moksliniai faktai, kas – legendos ar kūrybinės istorijos.
5. Ugdyti kritinį ir kūrybinį mąstymą ir gebėjimą reflektuoti skirtingas miesto erdves.

VIETA/ OBJEKTAS/ ĮSTAIGA

Vilniaus miesto Kalnų parkas

(patogiausias priėjimas iš Tado Kosciuškos gatvės)

<http://www.vilnius-tourism.lt/ka-pamatyti/lankytinos-vietos/parkai/kalnu-parkas/>

Lankytini objektai:

1. Trijų kryžių kalnas (Plikasis kalnas)
2. Stalo kalnas
3. K. Bekešo kalnas
4. Gedimino kapo kalnas.
5. Kalnų parko pušis.
6. Vilnelės pakrantė.

MOKYMOSI VEIKLOS

1. Įvadas: iki 7 min. Mokytojas klasėje paskelbia, kad kitos dvi istorijos pamokos vyks Vilniaus Kalnų parke. Mokinių paprašoma pasiskirstyti poromis ar po 3 – 4 asmenis ir pasirinkti vieną iš skelbiamų temų (Priedas nr. 1), atlikti trumpą istorijos tyrimą bei pristatyti tyrimo medžiagą bendraklasiams ekskursijos metu. Mokiniam paaiškinama, kad temų yra skirta daug, tad kiekvienas turės užsirašyti, kokią temą pasirinko atskirame „Temų registre“ (Priedas nr. 2). Mokiniai, kurie nori daryti mažąsias viktorinas – konkursus, kaip siūloma temų sąrašė, gali dirbti grupėje po 3 – 4; kurie nori tik pasakoti istorijas, tie dirba poromis arba individualiai.

Konkursų organizatoriai konsultuojami atskirai.

2. Mokiniai nurodytą dieną renkasi sutartoje vietoje. Rekomenduojama veiklas pradėti nuo Tado Kosciuškos gatvės. Mokiniam paaiškinama, kaip vyks veikla, paaiškinama, kad labai svarbu atidžiai klausyti ir atlikti užduotis, kurios bus skirtos kaip namų darbai.

3. Vykstant pristatymams, kiti mokiniai mobiliuose telefonuose žymisi svarbiausią informaciją ir fotografuoja pristatomus objektus.

4. Pasibaigus visiems pristatymams, mokiniai susirenka prie Vilnelės. Galima organizuoti trumpus užkandžius su suneštiniu maistu. Mokiniai trumpai reflektuoja savo dienos įspūdžius.

5. Kitą pamoką – mokiniams skiriama užduotis paruošti skrajutes „Ką galite pamatyti Vilniaus Kalnų parke“ iš informacijos, pateiktos ekskursijos metu.

INTEGRACIJA:

Istorija: LDK sostinė – Vilnius. LDK politinės, religijų, socialinių santykių, kasdienybės, architektūros, miesto gyvenimo organizavimo, religijų plėtros temos.

Dorinis ugdymas: mokiniai sieja dalykines žinias su legendomis, istorijomis, kurios papildomos Vilniaus estetiniais vaizdiniais

Lietuvių kalba: teksto kūrimas ir perteikimas žodžiu. Retorikos naudojimas.

Biologija. Gamtinė Kalnų parko įvairovė.

Matematika. Miesto išplanavimas. Kalvų aukščio lyginimas. Ploto apskaičiavimas.

Geografija. Dirvožemis Kalnų parke. Kalnų parko susidarymo gamtinės aplinkybės.

Menai. Architektūros pavyzdžiai ir istorija.

REFLEKSIJA, ĮSIVERTINIMAS: 15 MIN.

Mokinių prašoma įsivertinti savo ir bendraklasių pristatymus, paklausiant, kurios pristatymo detalės paliko didžiausią įspūdį, kodėl? Refleksija vyksta poilsio prie Vilnelės metu.

NAMŲ DARBAI

Užduotis formuluojama:

1. Paruošti pristatymą ar viktorinos – konkurso užduotis pasirinkta tema. Būtina užsiregistruoti temų registre pas mokytoją.
2. Pasiruošti pateikti pristatymą pasirinkta tema Kalnų parke.

Po ekskursijos priminti apie kitą namų darbą:

Paruošti skrajutes- reklaminius lapelius „Ką galite pamatyti Vilniaus Kalnų parke“, iliustruojant juos nuotraukomis, padarytomis ekskursijos metu.

ŠALTINIAI (MOKYTOJUI)

Vilniaus miesto žemėlapis:

<https://maps.vilnius.lt/>

Kalnų parko teritorija:

<https://www.google.com/maps/place/Kalnai+Park,+Vilnius/@54.6871115,25.2910444,15.5z/data=!4m5!3m4!1s0x46dd9422b962ecb7:0x5a4767eb5d77dc08!8m2!3d54.6863081!4d25.2996098>

Plati informacija:

https://lt.wikipedia.org/wiki/Kaln%C5%B3_parkas

TRUKMĖ

90 minučių.

PRIEDAI

NR. 1

Tyrimo temos:

1. Trijų kryžių kalno ir paminklo istorija.
2. Trijų kryžių kalno panorama: Vilniaus įkūrimo legenda. Paminklų valdovams paieška.
3. Trijų kryžių kalno panorama: Vilniaus Katedra ir katedros aikštė. Trumpa istorija.
4. Trijų kryžių kalno panorama: Vilniaus pilys ir pilių legendos.
5. Trijų kryžių kalno panorama: Vilniaus bažnyčių bokštai. Konkurso „Įvardinkime bažnyčią ir jos stilių“ organizavimas ir pravedimas.
6. Trijų kryžių kalno panorama: aukščiausi Vilniaus pastatai ir jų paskirtis.
7. Trijų kryžių kalno panorama: Vilniaus miškai ir rajonai. Konkurso „Kas kur yra“ organizavimas ir pravedimas.
8. Gedimino kapo kalnas. Gedimino biografijos pristatymas.
9. Stalo kalnas: pavadinimo kilmė ir istorija. Dainų švenčių kalnų parke istorija.
10. K. Bekešo kalnas: asmens istorija.
11. Kalnų parko augmenija. Konkursas: nurodyk augalo pavadinimą.
12. Kalnų parko gyvūnija: ką galėtum sutikti?
13. Kalnų parko dirvožemis: apibūdink sluoksnius.
14. Vilnelės istorijos.
15. Kalnų parko istorija: gamtinė kalvų ir įgriuvų kilmė. Šaltiniai.
16. Kalnų parko istorijos: parko apsauga ir plėtra.

Priedas nr. 2

Temų registro lapas

Grupės nr.	Temos pavadinimas	Temai pristatyti ruošiasi šie mokiniai:
1.	Trijų kryžių kalno ir paminklo istorija.	
2.	Trijų kryžių kalno panorama: Vilniaus įkūrimo legenda. Paminklų valdovams paieška.	
3.	Trijų kryžių kalno panorama: Vilniaus Katedra ir katedros aikštė. Trumpa istorija.	

4.	Trijų kryžių kalno panorama: Vilniaus pilys ir pilių legendos.	
5.	Trijų kryžių kalno panorama: bažnyčių bokštai. Konkurso „Įvardinkime bažnyčią ir jos stilių“ organizavimas ir pravedimas.	
6	Trijų kryžių kalno panorama: aukščiausi Vilniaus pastatai ir jų paskirtis.	
7	Trijų kryžių kalno panorama: Vilniaus miškai ir rajonai. Konkurso „Kas kur yra“ organizavimas ir pravedimas.	
8	Gedimino kapo kalnas. Gedimino biografijos pristatymas.	
9	Stalo kalnas: pavadinimo kilmė ir istorija. Dainų šventės Kalnų parke.	
10	K. Bekešo kalnas: asmens istorija.	
11	Kalnų parko augmenija. Konkursas: nurodyk augalo pavadinimą.	
12	Kalnų parko gyvūnija: ką galėtum sutikti?	
13	Kalnų parko dirvožemis: apibūdink sluoksnius.	
14	Vilnelės istorijos.	

15	Kalnų parko istorija: gamtinė kalvų ir įgriuvų kilmė. Šaltiniai.	
16	Kalnų parko istorijos: parko apsauga ir plėtra.	

PARENGĖ

Anna Jenkelevič, Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazija.

